

Dansk EvalueringsSelskabs konference 2006

Nye styringsformer og evaluering

Evalueringskonference 2006

Dansk EvalueringsSelskab inviterer hermed til foreningens årlige evalueringskonference d. 14.-16. september 2006 på Nyborg Strand, Hotel og Conferencecenter, Østerøvej 2, 5800 Nyborg.

Konferencens tema er »Nye styringsformer og evaluering«.

Prisen for konferencen er 3.450,00 kr. for medlemmer af Dansk EvalueringsSelskab og 3.995,00 kr. for ikke-medlemmer. Prisen for studentermedlemmer er 2.300,00 kr. Prisen inkluderer overnatning mellem fredag og lørdag, morgenmad, konferencemateriale, kaffe/te, frokost fredag og lørdag samt konferencemiddag fredag aften.

Torsdag den 14. september vil der, ligesom sidste år, være mulighed for at deltage i en række professionelle udviklingsseminarer. Indholdet fremgår af programmet. For medlemmer vil prisen for et halvdagsseminar være 800,00 kr. og for heldagsseminaret 1.600,00 kr. For ikke-medlemmer vil prisen være henholdsvis 1.150,00 kr. og 2.300,00 kr. Det maksimale antal deltagere i de enkelte udviklingsseminarer er 40. Registrering af tilmeldinger foregår efter »først-til-mølle-princippet«. Det er desuden muligt at bestille middag torsdag aften samt overnatning mellem torsdag og fredag. Den samlede pris for middag og overnatning er 1.345,00 kr.

Tilmelding til konferencen og de professionelle udviklingsseminarer sker ved at indsende den vedlagte tilmeldingsblanket til foreningens sekretariat hurtigst muligt og senest d. 1. juli 2006. Herefter vil en faktura blive eftersendt.

Som noget nyt giver DES tilskud til 10 studerende, som får mulighed for at komme med til konferencen d. 15. - 16. september til reduceret pris 500,00 kr.. For at komme i betragtning ved tildelingen af tilskud skal du lave en kort beskrivelse af, hvordan du gennem dit studium eller på anden vis beskæftiger dig med evaluering og, begrunde, hvorfor du gerne vil deltage i evalueringskonferencen. Ansøgningen skal være Dansk EvalueringsSelskab i hænde senest d. 1. juni 2006.

Programmet har søgt at tage højde for de kommentarer, der fremkom i forbindelse med evalueringen af sidste års konference på Scandic Bygholm Park i Horsens.

Har du spørgsmål til konferencen, er du velkommen til at kontakte vores sekretariat på e-mail-adressen des@eva.dk. På hjemmesiden www.danskevalueringselskab.dk kan du læse mere om selskabet og dets aktiviteter.

Sidste frist for tilmelding er 1. juli 2006.

Konferencen er tilrettelagt af:

Bertil Michael Mahs, Kvalitetsafdelingen Århus Amt
Martin Flensted-Jensen, Århus Kommune
Britt Sulsbrück, Arbejdsmarkedsstyrelsen
Steffen Bohni Nielsen, Rambøll Management
Hans-Henrik Grieger, Ambios
Julia Salado-Rasmussen, sekretariatet for DES

Nye styringsformer og evaluering

Den offentlige sektor står netop nu overfor den største reform i over 30 år. I disse måneder står kommunale fusioner og overtagelse af amtskommunale opgaver meget højt på dagsordenen i den offentlige sektor. Det er naturligvis en forandringsproces, som påvirker såvel de ansatte i de offentlige organisationer som borgerne.

Kommunalreformen er imidlertid også en anledning til at gentænke en række af de styringsmodeller, der har vundet udbredelse i stat og kommuner i de seneste år. Staten og kommunerne har således gennemløbet flere generationer af styringsmodeller siden begyndelsen af 1980'erne – fra den traditionelle rammestyring over mål- og rammestyring til introduktionen af mål- og resultatstyring, som har været en fremherskende styringsmodel siden sidst i 1990'erne.

Til trods for dette fokus på styringstilgange samt den væsentlige udbredelse af evalueringspraksis i den offentlige sektor påpeger såvel politikere som embedsmænd i dag, at der mangler reel viden om effekterne af de indsatser, som sættes i værk – populært sagt er evalueringens dokumentation af effekterne ikke blevet ”koblet på” styringskæden.

Det er dette skisma, som årets evalueringskonference sætter i fokus: Hvordan kan evalueringspraksis bidrage til styring? Og hvordan kan styringspraksis bidrage til evaluering? Årets evalueringskonference tager tre temaer under behandling. *For det første* introduceres forskellige styringsmodeller, som giver bud på løsningen af ovenstående skisma. *For det andet* undersøges udfordringerne i forhold til de målemetoder, som kan anvendes. Og *for det tredje* diskuteres den evalueringskapacitet, som er nødvendig for at kunne anvende evaluering i styringen.

Styring

Konferencen byder på en række oplæg om styringstilgange, som på forskellig vis søger at gøre dataproduktion og løbende vurdering af indsatsen og dens effekter til en integreret del af styringen.

På konferencen vil foredragsholderne således præsentere og diskutere forskellige styringstilgange såsom performance management, akkreditering og kvalitetsstandarder.

Måling

I de seneste år er der imidlertid også blevet rejst en diskussion om de målemetoder, som anvendes i evalueringen af en indsats' effekter. - Alternativt kan et (provokerende) spørgsmål rejses: ”Hvad nytte har evalueringer, hvis fundene ikke kan anvendes i den løbende styring og forbedring af indsatsen?”

Derfor vil der på evalueringskonferencen også være oplægsholdere, som fra forskellige vinkler anvender vidensbaserede tilgange til evaluering, ligesom andre oplægsholdere vil sætte dette perspektiv under kritisk lup.

Kapacitet

Endelig må man stille spørgsmålet: ”I hvilket omfang har offentlige (og private) aktører opbygget en evalueringskapacitet, hvor de fuldt ud udnytter evalueringens potentiale, når de etablerer præstationsmålinger eller bestiller, gennemfører og anvender evalueringer?” Denne kapacitet må vel anses for at være en forudsætning for at stille de rette spørgsmål og for at få de rette data, der kan informere og påvirke den daglige styring? Oplægsholderne på dette års evalueringskonference vil derfor bl.a. beskæftige sig med de seneste års udvikling af evalueringslandskabet i både et nationalt og internationalt perspektiv.

Program

Torsdag 14. september 2006

9.30-10.00

Registrering

10.00-19.00

Professionelle udviklingsseminarer

10.00-14.00

Seminar 1: Ray Rist, Verdensbanken: Designing and Building Performance-Based Monitoring and Evaluation Systems: A Tool For Managing Project, Programs and Policies

Seminar 2: Gunnar Gjelstrup, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter: Pragmatisk evaluering af kommunesammenlægningsprocesser

Seminar 3: Maria Appel Nissen, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, Aalborg Universitet: Virkningsevaluering

14.00-15.00

Frokost

15.00-19.00

Seminar 1 fortsættes...

Seminar 4: Michael Rosholm, Institut for Økonomi, Århus Universitet: Kvantitativ effektmåling

Seminar 5: Nils Boesen, Nils Boesen a/s: Organisationsudvikling i udviklingsbistand: Hvordan måler vi det, som gerne vil forblive umåleligt?

19.30-?

Middag

Fredag 15. september

9.30-10.00

Registrering

10.00-10.50

Velkomst og plenumoplæg ved formanden for DES, Erik Albæk

10.50-11.00

Pause

11.00-12.00

Plenum: Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet: Evaluering i og af styring, styring i og af evaluering

12.00-13.00

Frokost og check in på hotellet

13.00-14.00

Plenum: Sven Åge Westphalen, Styrelsen for Social Service: Borgerens behov tilgodeses bedst, når myndigheder beslutter, og leverandører leverer på basis af viden om effekter

14.00-14.30

Pause

14.30- 15.45

Parallelsessioner

Session 1: David Hunter, Edna McConnell Clark Foundation og Steffen Bohni Nielsen, Rambøll Management: Building and Implementing Government Capacity to Deliver Social Good: The Seven Deadly Sins as Seen from an Evaluation Perspective - and How to Avoid Them

Session 2: Torben Mogensen, Hvidovre Hospital, Hovedstadens Sygehusfællesskab, og Peter Ulholm, Videncenter for Kompetencer, Ledelse, Evaluering og Organisation, CVU København og Nordsjælland: Benchmarking: Akkreditering.

Session 3: Camilla Blæsbjerg og Louise Seidler Johansen, Arbejdsmarkedsstyrelsen: Projekt 'Hurtigt i gang': Randomiseret kontrolleret forsøg på beskæftigelsesområdet.

Session 4: Olaf Rieper, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, og Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet: Evidensbevægelsen

15.45-16.00

Pause

16.00-17.00

Plenum: Ray Rist, Verdensbanken: Evaluation and Democracy: Making Sense of this New Era

17.00-17.15

Pause

17.15- 18.15

Generalforsamling i DES

19.00-?

Konferencemiddag med underholdning

Band: Efter succesen sidste år præsenterer DES endnu engang saxofonisten og sangeren Michael Bladt (Klüvers Big Band m.fl.), som atter, med baggrund i det professionelle århusianske musikmiljø, har samlet en håndfuld dygtige musikere omkring sig i dette sejt svingende orkester, der spiller populære hits fra Beatles til Britney Spears med adskillige omveje over jazz, latin og rock'n'roll. Bandet tæller, udover forsanger og saxofonist Michael Bladt, trommer, bas og klaver.

Lørdag 16. september

9.00-10.00

Plenum: David Hunter, Edna McConnell Clark Foundation: Building Evaluation Capacity Locally to Create, Sustain, and Expand Social Good

10.00-10.15

Pause

10.15-11.30

Parallelsessioner

Session 5: Peter Dahler-Larsen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet: Performance Paradox og ukonventionelle virkninger af evaluering.

Session 6: Kjeld Møller Pedersen, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet: Kan erfaringerne med kontrollerede forsøg på sundhedsområdet bruges i andre sektorer?

Session 7: Stine Petersen og Jan Alder, Landsforeningen af opholdssteder, boligtilbud og skolebehandlingstilbud: Akkreditering i LOS

Session 8: Olaf Rieper, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, og Ray Rist, Verdensbanken: Development in policy and programme evaluation in recent years and perspectives for the future in Denmark - and globally

11.30-11.45

Pause

11.45-12.45

Plenum: Thomas Pallesen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Strukturreformen

12.45-13.00

Afslutning af konferencen ved konferencekomiteens formand Bertil Michael Mahs

13.00

Afsluttende frokost

Oplæg i plenum

Oplæg 1

Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet: Evaluering i og af styring, styring i og af evaluering

Styring kan ske via en vifte af styreformer. Der er i den offentlige sektor i de senere år udviklet en styringspraksis, der i langt højere grad end tidligere inkluderer evaluering. Antallet af evalueringsformer er parallelt hermed forøget betydeligt. Nogle evalueringsformer, f.eks. akkreditering, auditering og benchmarking, er ikke blot et delelement i styring, men har i sig selv karakter af styring. Oplægget vil sætte fokus på relationen og samspillet mellem evaluering og styring, herunder på hvordan relationen har udviklet sig over tid, hvor vi står i dag, og hvordan udviklingen ser ud til at tegne sig i årene, der kommer.

Hanne Foss Hansen er professor i offentlig forvaltning og organisation på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Hun har i en årrække forsket i evalueringspraksis og er forfatter til flere bøger og en lang række artikler om evaluering. Hun har også i flere sammenhænge praktiseret evaluering. Hun er p.t. i samarbejde med Olaf Rieper, AKF, i gang med et forskningsprojekt om metaevaluering og evidensbaseret politik- og praksisudvikling.

Oplæg 2

Sven-Åge Westphalen, Styrelsen for Social Service: Borgernes behov tilgodeses bedst, når myndigheder beslutter, og leverandører leverer på basis af viden om effekter

De væsentligste forudsætninger for at sikre borgeren den bedst mulige afgørelse og indsats er, 1) at viden om effekt bliver efter-

spurgt, 2) at et stringent begrebsapparat muliggør indsamling af data, 3) at dataindsamling sker løbende og automatisk, 4) at data kan gøres til genstand for forskning, 5) at viden om effekt genereres og formidles, og 6) at viden om effekt benyttes til løbende justering af beslutningsprocedurer og indsatser.

Dette stiller krav til såvel myndighed som leverandør. Tilsvarende stiller det krav til centralforvaltningen, hvis viden skal udvikles, afprøves og udbredes.

Sven-Åge Westphalen er udviklingschef i Styrelsen for Social Service, hvor han er ansvarlig for blandt andet styrelsens ad hoc undersøgelser, effektmåling, begrebsudvikling samt databaser, herunder den igangværende udvikling af Tilbudsportalen, en oversigt over leverandører på det sociale område.

Oplæg 3

Ray C. Rist, Verdensbanken: Evaluation and Democracy: Making Sense of this New Era

There is an arena in which evaluation is now increasingly directly and deeply involved—the public arena. This is in contrast to traditional thinking of evaluation being in the arenas of either producers and users or in the policy and political administrative areas. We think of evaluation being for “stakeholders” or for the “middlemen” of bureaucrats, public managers, policy analysts, and senior officials. But to view evaluation as a “public good” means that there are new groups of “end users” whom evaluators have not addressed in their work—especially citizens. Evaluation is coming into public life—and in turn, public life is changing evaluation. This presentation will discuss these forces shaping evaluation now in the context of democratic societies.

Ray C. Rist is a Senior Evaluation Officer in the World Bank, Washington, DC USA. His previous position in the Bank was as Evaluation Advisor and Head of the Evaluation and Scholarship Unit of the World Bank Institute. His career has included fifteen years in the United States Government with appointments in both the Executive and Legislative branches Dr. Rist was the Senior Fulbright Fellow at the Max Planck Institute in Berlin, Germany in 1976 and 1977. He has authored, edited, or co-edited 25 books, written more than 135 articles, and has lectured in more than 70 countries. He serves on the editorial boards of nine professional journals.

Oplæg 4

David Hunter, Edna McConnell Clark Foundation: Building Evaluation Capacity Locally to Create, Sustain, and Expand Social Good

Drawing on a parallel from the Bible on Babylon's Israelite Assimilation Program, the speaker asserts that building evaluation capacity is a central ingredient for building, sustaining and expanding the social good. The presentation will address the following elements as central in the process.

- How Evaluation Can Play a Central Role: It Starts with a good Theory of Change:
- Necessary ingredients in Government Program Theory of Change are: Specified domain(s) targeted for change, outcome objectives with measurable indicators, codified intervention(s), and the organizational capacity to deliver the intervention(s).
- What key Organizational Capacities should be in place in effective Government Programs that create, deliver, and sustain social value.

- How Evaluators Often are Part of the Problem - A Closing Note About Randomized Control Trials

David Hunter is a cultural anthropologist and Director of Evaluation at the Edna McConnell Clark Foundation, which selects, invests in, and supports nonprofit organizations serving low-income youth in the USA. His specialty is conducting capacity-building theory of change workshops, and helping organizations to design and implement performance management systems.

Oplæg 5

Thomas Pallesen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Strukturreformen

Med udgangspunkt i en evaluering og en analyse af Strukturkommissionens betænkning belyses behovet for reformen af den offentlige sektor, og der gives et bud på de udfordringer, der som følge af reformen tegner sig på det nye kommunale og regionale landskab.

Thomas Pallesen er lektor på Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Han har i en årrække beskæftiget sig med styrings- og ledelsesforhold i den offentlige sektor, specielt med fokus på amtslige og kommunale forhold. Han udarbejdede en evaluering af kommunalreformen fra 1970 til Folketingets Magtudredningsprojekt.

Parallelsessioner

Session 1

David Hunter, Edna McConnell Clark Foundation and Steffen Bohni Nielsen, Rambøll Management: Building and Implementing Government Capacity to Deliver Social Good: The Seven Deadly Sins as Seen from an Evaluation Perspective - and How to Avoid Them

Drawing on examples from the U.S. and Denmark the speakers elaborate on the government "sins" in the delivery of the social good, and suggest practices to avoid perpetuating them. The sins under scrutiny are:

- First Sin: Implementing Government Programs with No Evidence that They Will or Can Work
- Second Sin: Implementing Programs with Nonexistent or Weak Theories of Change (that must address organizational capacities and resources, as well as program features)
- Third Sin: Reducing Evaluation Systems to Accountability Systems
- Fourth Sin: Drive-By Evaluations in Service of Accountability
- Fifth Sin: Premature External Evaluations
- Sixth Sin: Building Top-Down, Control-Oriented Performance Management Systems
- Seventh Sin: Failing to Conduct Rigorous External Evaluations When They are Necessary and Appropriate

David Hunter. Se præsentation ovenfor.

Manager Steffen Bohni Nielsen, Rambøll Management, is responsible for Rambøll Management's consulting services within the social sector. He is also responsible for internal evaluation capacity building within the Rambøll Management Group. He has carried out numerous evaluations in Denmark and abroad.

Steffen has published a number of articles on performance management and evaluation capacity building. He is also a board member of the Danish Evaluation Society.

Session 2

Torben Mogensen, Hvidovre Hospital, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Peter Ulholm, Videncenter for Kompetencer, Ledelse, Evaluering og Organisation (KLEO), CVU København og Nordsjælland: Benchmarking: Akkreditering.

Der har gennem mange år været gjort forsøg på at sammenligne kvaliteten på de forskellige sygehuse. Der har været opstillet mange modeller på det økonomiske område, men det har knebet på det sundhedsfaglige. Problemerne på det sundhedsfaglige område skyldes, at man ikke har fundet en tilfredsstillende model til at korrigere resultatet af behandlingerne med patienternes tilstand inden de kommer til behandling. De forsøg, der er gjort indtil nu, er samlet i det Nationale Indikator Projekt samt de kliniske databaser. I fremtiden må man håbe, at behandlingerne koncentrerer på færre afdelinger, hvilket vil medføre, at antal behandlinger stiger. Derved kan usikkerheden omkring patienternes tilstand blive væsentlig mindre. I H:S har vi arbejdet med et klinisk målesystem, som gør det muligt at se en afdelings resultater og sammenligne dem med de øvrige H:S hospitaler.

En anden måde at måle kvalitet på er akkreditering. Akkrediteringen, som vi kender den i dag, fokuserer på processer og ikke på behandlingsresultater. Derfor er akkreditering ikke egnet til at drage sammenligninger mellem hospitaler. På sessionen vil blive gennemgået både Det Nationale Indikator Projekt samt erfaringerne med akkreditering fra H:S.

Torben Mogensen, dr.med., lægelig direktør på Hvidovre Hospital. Medlem af regeringens rådgivende udvalg vedr. sygehusstrukturen 2002-2003.

Peter Ulholm, lærer, cand.pæd. et art., videncenterleder i Videncenter for Kompetencer, Ledelse, Evaluering og Organisation (KLEO)

Session 3

Camilla Blæsbjerg og Louise Seidler Johansen, Arbejdsmarkedsstyrelsen: Projekt 'Hurtigt i gang': Randomiseret kontrolleret forsøg på beskæftigelsesområdet

"Trenden" inden for politikudvikling i den offentlige sektor er, at forslag til nye lovgivningsinitiativer skal være veldokumenterede og baseret på analyser og tidligere erfaringer. Én metode til at dokumentere erfaringer og effekter af en indsats er et kontrolleret forsøg med kontrolgruppe. For at undersøge effekten af en tidlig indsats overfor ledige har Arbejdsmarkedsstyrelsen derfor iværksat projekt 'Hurtigt i gang'.

Formålet med projekt 'Hurtigt i gang' er at afprøve, om korttidsledigheden kan reduceres ved at sætte målrettet ind med jobsøgning og aktivering tidligt i ledighedsforløbet. Halvdelen af forsikrede nyledige i to AF-regioner er i en 4 måneders periode visiteret til projektet, hvor de får en intensiveret indsats med afklarings- og jobsøgningsforløb, hyppig kontakt og tidlig aktivering. De øvrige nyledige får samme indsats som i dag og fungerer som kontrolgruppe.

Oplægget præsenterer den anvendte metode og evalueringskoncept samt belyser, hvordan projektet i praksis er gennemført. Herudover præsenteres de udfordringer, det har givet at arbejde med et kontrolleret forsøg inden for et lovgivningsreguleret og højpolitisk område med mange forskellige interessenter, samt hvilke forskelle der indtil videre har vist sig i resultaterne for deltager- og kontrolgruppen.

Camilla Blæsbjerg, cand.scient.pol., og Louise Seidler Johansen, cand.scient.adm., er begge ansat som fuldmægtige i Arbejdsmarkedsstyrelsen (AMS). Udover projekt 'Hurtigt i gang' beskæftiger de sig bl.a. med udvikling og gennemførelse af policy-projekter i forbindelse med nye beskæftigelsespolitiske initiativer samt udvikling og design af de nye jobcentre og pilotjobcentre.

Session 4

Olaf Rieper, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, og Hanne Foss Hansen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet: Evidensbevægelsen

Evidens baseret på metaevalueringer og systematiske forskningsoversigter er i stigning, ideologisk og institutionelt, på evalueringshimmelen. På grundlag af et igangværende forskningsprojekt vil der blive fremlagt foreløbige resultater om, hvordan evidensbevægelsen er kommet til Danmark, hvordan den er organiseret, og hvad der karakteriserer dens arbejdsform. Vi vil diskutere, hvordan den øgede interesse for evidens kan forklares og tolkes. Er evidensbevægelsen udtryk for en ny form for vidensproduktion? Er den et nyt lag i den New Public Management inspirerede forvaltningspolitik, der er rullet frem

Parallelsessioner

siden starten af 1980'erne? Er den en ny legitimeringsstrategi for professionerne? Og/eller er den udtryk for en oplussen af en gammel metodestrid?

Olaf Rieper er forskningsleder i Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) med forskningsområde i offentlig organisering og evaluering. Han har gennemført evalueringer på flere sektorområder og for EU Kommissionen. Han har skrevet en række lærebøger og håndbøger om forskningsmetoder og evalueringspraksis. Olaf Rieper var formand for Dansk Evalueringsselskab fra 2000-2004.

Hanne Foss Hansen. Se præsentation ovenfor.

Session 5

Peter Dahler-Larsen, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet: Performance Paradox og ukonventionelle virkninger af evaluering.

Når evaluering i stigende grad søges integreret i styringskoncepter og organisationsopskrifter, bliver der så også mere styr på anvendelsen af evaluering? Eller øges også de utilsigtede, ukonventionelle og paradoksale virkninger af evaluering i samme takt?

I denne session ser vi på nogle af de nyeste bidrag inden for evalueringsforskningen angående disse typer af virkninger. Vi ser på sådanne spørgsmål som:

- Hvordan og hvorfor har diskussionen af anvendelse af evaluering flyttet sig de senere år?
- Hvordan kan man sætte de ukonventionelle anvendelsesformer

på begreb, f.eks. i form af "performance paradox", "indikatorfiksering", "utilsigtede virkninger" mm.?

- Hvilke forhold kan tænkes at afgøre, om disse virkninger bliver stærke eller svage i en given evalueringssituation?
- Hvilken praktisk relevans har det at tage disse anvendelsesformer i betragtning?

Peter Dahler-Larsen, ph.d., er professor på Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet i Odense, præsident i European Evaluation Society og koordinator på Syddansk Universitets masteruddannelse i evaluering. Han er blandt andet forfatter til "Den Rituelle Refleksion – om evaluering i organisationer", "Evaluering og Magt" samt "Evalueringskultur – et begreb bliver til." Han vil medbringe et internationalt bogkapitel om denne sessions emne.

Session 6

Kjeld Møller Pedersen, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet: Kan erfaringerne med kontrollerede forsøg på sundhedsområdet bruges i andre sektorer?

På sundhedsområdet er der en lang tradition for at bruge randomiserede forsøg til at vurdere effekten af nye behandlinger og interventioner i øvrigt. Der er opbygget et evidens-hierarki med det randomiserede forsøg øverst og anekdoterne nederst. Resultaterne fra kontrollerede forsøg bruges rutinemæssigt i forbindelse med sundhedsøkonomernes omkostning-effekt eller omkostnings-nytte-analyser.

Spørgsmålet er, om nogle af disse erfaringer med fordel kan overføres til fx det sociale område eller uddannelsesområdet: dels erfaringerne med mere raffinerede varianter af det kontrol-

lerede forsøg, dels indholdet af og tanken med evidens-baserede beslutninger.

Kjeld Møller Pedersen er professor i sundhedsøkonomi- og politik ved Syddansk Universitet, hvor han bl.a. har beskæftiget sig med cost-effectiveness analyse, værdisætning af sundhed samt analyse af reformer i sundhedsvæsenet. Allerede sidst i halvfjerdserne og først i firserne publicerede han om evaluering i socialsektoren. Kjeld Møller Pedersen har været ansat som amtssundhedsdirektør i Vejle Amt (1987-1991) og koncerndirektør i LEGO Gruppen (1991-1999).

Session 7

Stine Petersen og Jan Alder, Landsforeningen af opholdssteder, boligtilbud og skolebehandlingstilbud: Akkreditering i LOS

LOS udvikler 2005-2007 en akkrediteringsmodel, der skal sikre, udvikle og dokumentere kvalitet i indsatsen på private sociale tilbud. Eller kort sagt: Ekstern dokumentation for, at man gør det, man siger, man gør. Akkrediteringsmodellen udvikles af LOS i tæt samarbejde med 88 af foreningens medlemmer, der indgår i akkrediteringsprojektets faglige netværk.

Projektleder Jan Alder og udviklingskonsulent Stine Pedersen fra LOS, vil fortælle om udviklingsarbejdet, tankerne bag igangsætningen af akkrediteringsprojektet og de foreløbige erfaringer, der er i forbindelse med afprøvningen af de akkrediteringsstandarder, som modellen indeholder.

Jan Alder er projektleder og Stine Pedersen er udviklingskonsulent i Landsforeningen af opholdssteder, boligtilbud og skolebehandlingstilbud (LOS).

Session 8

A discussion between Ray C. Rist, the World Bank, and Olaf Rieper, AKF, and with the participants in the session: Development in policy and programme evaluation in recent years and perspectives for the future in Denmark - and globally

In "International Atlas of Evaluation" (edited by J-E Furubo, R. C. Rist and R. Sandahl), Transaction Publishers 2002, the changes of evaluation of public policy during the 1990'es were described and examined in 22 countries (including Denmark) and a number of international organisations.

The pace of changes in the evaluation field seems to have continued during the last 5 years. The discussion will highlight some of these recent changes and focus on Denmark in an international perspective. What are the upcoming themes? The institutionalisation of evidence-based evaluations and performance measurement, the monitoring and evaluation as a tool for meta-governance, the challenges of performance monitoring based on outcome measures and not output are some examples of themes to be discussed - and many more themes will be on the agenda.

Ray C. Rist. Se præsentation ovenfor

Olaf Rieper. Se præsentation ovenfor.

Professionelle udviklingsseminarer

Alle seminarer kører som halvdagsseminarer på nær seminar 1, der er heldags.

Fra kl. 10.00 til 14.00 gennemføres udviklingsseminar 2 og 3.
Fra kl. 15.00 til 19.00 gennemføres udviklingsseminar 4 og 5.
Udviklingsseminar 1 gennemføres fra 10.00 til 19.00 med en times pause fra 14.00 til 15.00.

Udviklingsseminar 1

Ray C. Rist, Verdensbanken: Designing and Building Performance-Based Monitoring and Evaluation Systems: A Tool For Managing Project, Programs and Policies

A one-day workshop is offered by Ray C. Rist of the World Bank's Independent Evaluation Group (IEG) on performance-based monitoring and evaluation. This workshop is targeted those interested in performance management and performance measurement and aims to: 1) improve awareness of why performance-based monitoring and evaluation is important for good public sector management; 2) strengthen knowledge of practical concepts and tools in applying M&E within the organization and; 3) provide the beginnings of skill building to support the designing and building of useful performance-based M&E systems.

The curriculum will address how to monitor and measure program performance and results as well as how to develop good program baseline information. Other topics will include how to develop good performance indicators and the role of building valid data collection and data monitoring systems.

A mix of lectures and break-out group exercises will support participant learning.

Table of Contents

1. Introduction to the Workshop
2. Introduction to Monitoring and Evaluation
3. Conducting a "Readiness Assessment"
4. Agreeing on Performance Outcomes to Monitor and Evaluate
5. Selecting Key Indicators to Monitor Outcomes
6. Establishing Baseline Data on Key Indicators
7. Planning for Improvement—Selecting Realistic Targets
8. Building a Monitoring System
9. Reporting Your Findings
10. The Role of Evaluation
11. Making Better Policy Decisions—Using Your Findings
12. Institutionalizing the M&E Systems Within Your Organization

Ray C. Rist. Se præsentation ovenfor

Udviklingsseminar 2

Gunnar Gjelstrup, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter: Pragmatisk evaluering af kommunesammenlægningsprocesser

I de igangværende kommunesammenlægnings- og regionaliseringsprocesser kan evaluering, hvis den bliver grebet rigtigt an, komme til at spille en væsentlig og konstruktiv rolle. Det står nu klart, at det bliver en særdeles stor udfordring i praksis at skabe

fremtidssikrede og bæredygtige kommuner og regioner, både økonomisk, fagligt og demokratisk. Og på en måde så borgerne mærker en forskel til det bedre. Fokus i en pragmatisk evaluering model er at skabe forvisning om, hvordan handlemønstre kan udvikles, så de skaber en forskel til det bedre. Udviklingsseminarets formål er at træne den enkelte deltagers færdigheder i pragmatiske evalueringer af kommunesammenlægnings- og regionaliseringsprocesser. Seminaret tager udgangspunkt i det særlige ved et pragmatisk evaluering paradigme og et pragmatisk perspektiv på evaluering modeller. Hovedvægten vil være på pragmatisk evaluering i praksis, herunder det særlige ved evaluering design, dataindsamling, analyse og formidling. Målgruppen er nøglepersoner med ansvar for systematisk erfaringsopsamling i kommuner og amter under sammenlægning samt konsulenter med opgaver som eksterne evaluatore.

Gunnar Gjelstrup er cand. scient. pol. og lektor i offentlig forvaltning og ledelse ved RUC. Han har erfaringer som evaluering forsker ved AKF, lederudviklingskonsulent ved Danmarks Forvaltningshøjskole og fra praktisk forvaltning. Han har fulgt kommunesammenlægnings- og regionaliseringsprocesserne indgående i en årrække og undervist/vejledt i evaluering i praksis i talrige sammenhænge.

Udviklingsseminar 3

Maria Appel Nissen, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, Aalborg Universitet: Virkningsevaluering

Kurset om virkningsevaluering består af en kombination af teori, praktiske eksempler, refleksionsspørgsmål i plenum og gruppediskussion. Kurset indledes med teoretiske og praktiske refleksioner over udviklingen inden for evaluering forskning og aktuelle styrings- og evalueringstendenser. Der gives et bud på et centralt vidensproblem i forhold til styring og evaluering. Deltagerne vil dernæst få en indføring i virkningsevaluering som tilgang og –model. Der vil blive givet et konkret eksempel på, hvordan virkningsevaluering kan anvendes. Eksemplet tager udgangspunkt i Det Sociale Indikator Projekt, der sigter på at evaluere kvalitet og virkninger af indsatsen overfor anbragte unge på døgninstitution/opholdssted. Endelig vil kurset rumme en gruppediskussion under temaet ”videnproblemer og evaluering i praksis”, hvor deltagerne kan bidrage med egne problemstillinger, diskutere evaluering muligheder og evt. formulere spørgsmål til kursusholder. Gruppediskussionen opsamles og reflekteres i plenum.

Ved undervisningen vil deltagerne få udleveret et undervisningsmateriale bestående af kopi af overheads, et kort resume af kursusholders oplæg samt oplæg til gruppearbejde.

Maria Appel Nissen er adjunkt på Aalborg Universitet, Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, og er tilknyttet Det Sociale Indikator Projekt, Århus Amt, Kvalitetsafdelingen. Maan@socsci.aau.dk / tlf. 96 35 72 92.

Professionelle udviklingsseminarer

Udviklingsseminar 4

**Michael Rosholm, Institut for Økonomi, Århus Universitet:
Kvantitativ effektmåling**

Der er mange, både gode og mindre gode, måder, hvorpå man kvantitativt kan måle effekten af en indsats. Jeg vil tage udgangspunkt i 'det simple effektmål', som anvendes i styringen af den aktive arbejdsmarkedspolitik, og vise, hvorledes dette mål giver fejlagtig information. Dernæst vil jeg gennemgå de oftest anvendte 'seriøse' metoder til kvantitativ effektmåling; de eksperimentelle teknikker, matching, varianter af varighedsmodeller, 'naturlige eksperimenter' osv., det hele naturligvis krydret med eksempler. Gennemgangen vil være intuitiv, det vil sige (næsten) uden brug af formler.

Michael Rosholm er forskningsprofessor i økonomi ved Aarhus Universitet og på AKF. Han er desuden medlem af formandskabet for Det Økonomiske Råd, tilknyttet Akademiet for Migrationsstudier i Danmark (AMID) og Center for Economic and Business Research (CEBR). Han forsker blandt andet inden for området 'effektmåling af den aktive arbejdsmarkedspolitik'.

Udviklingsseminar 5

Nils Boesen, Nils Boesen a/s: Organisationsudvikling i udviklingsbistand: hvordan måler vi det som gerne vil forblive umåleligt?

Kapacitetsudvikling er blevet et centralt begreb i udviklingsbistanden. Hensigten er god nok: Uden opbygning af lokal kapacitet bliver samfund og organisationer ikke i stand til at tage vare på deres egen udvikling.

Desværre bliver de gode og dårlige erfaringer med kapacitetsopbygning ikke systematisk opsamlet og anvendt. Evalueringsmetoder på feltet har oftest været narrative, eller de har været ude af stand til at håndtere "bløde" områder og data. På workshoppen præsenteres og diskuteres en evalueringsmetode, udviklet for Danida, som søger at adressere disse problemer ved 1) at bruge organisationers services/produkter som "proxier" for kapacitet; 2) at anerkende, at konteksten spiller en betydelig rolle; 3) at tage højde for politiske aspekter og tilstedeværelsen af mangfoldige aktører med positive og negative interesser i de forandringsprocesser, som kapacitetsudvikling indebærer. Evalueringsmetoden indskrives sig i den realistiske tradition, og en indledende feltafprøvning af metoden (i Ghana) synes at bekræfte dens potentiale.

Nils Boesen er selvstændig konsulent og har siden 1987 arbejdet med organisation og ledelse i forbindelse med udviklingssamarbejde i Asien, Afrika og Latinamerika. Han har bl.a. deltaget i en række store evalueringer for Verdensbanken, herunder evaluering af Bankens bidrag til PRS (Poverty Reduction Strategies) og Bankens støtte til såkaldt svage stater. Derudover har han skrevet om kapacitetsopbygning for bl.a. Verdensbanken, EU, Danida og den Internationale Føderation af Røde Kors og Røde Halvmåne Selskaber.

Institutionelle medlemmer af Dansk EvalueringsSelskab

AKF • Arbejdstilsynet • BUPL • Capacent A/S • Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering • Copenhagen DC • Copenhagen Economics Aps • COWI A/S • Cubion A/S • CVU Jelling • CVU Nordjylland • CVU Sjælland • CVU Vita • Danidas Evalueringssekretariat • Danmarks Evalueringsinstitut • Danmarks Grundforskningsfond • Danmarks Statistik • Dansk Sygeplejeråd • Den Sociale Højskole i Århus • DISCUS A/S • DMA/Research • ECO-Analyse A/S • Ementor Business Consulting • Execon Informatik A/S • FOA • Forsvarskommandoen, Udviklingsstabens Optimeringssektion • Frederiksberg Seminarium • Gentofte Kommune, Social og Sundhed • Greve Kommune, Social- og Sundhedsforvaltningen • Græsted-Gilleleje Kommune • Hedeselskabet Miljø og Energi A/S • Hillerød Kommune, Børn og kultur • HK/Stat Danmark • Institut for Konjunktur-Analyse • Institut for Læring, Aalborg Universitet • Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter • Institut for Serviceudvikling • Institut for Statskundskab, Københavns Universitet • Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet • Jysk Center for Videregående Uddannelse (JCVU) • Katalyst ApS • KLEO, Center for Kompetencer, Ledelse, Evaluering og Organisationsudvikling, CVU København og Nordsjælland • Kolding Pædagogseminarium • Kommunernes Revision • Konsulentkompagniet APS • Kvalitetsenheden i Økonomi- og Sekretariatsafdelingen under Psykiatri- og Socialforvaltningen, Københavns Amt • Københavns Amt, Sundhedsforvaltningen • Københavns Kommune, FAF, 7. Kontor • Københavns Kommune, Sundhedsforvaltningen • Københavns Statistiske Kontor • MarselisborgCentret • Metode- og Dokumentations Centret, Århus Amt • MUUSMANN Research & Consulting • NIRAS Konsulenterne • Oxford Research A/S • RAMBØLL Management • Rigsrevisionen • Skole- og Socialsekretariatet, Vestsjællands Amt • Social- og Sundhedsforvaltningen i Lyngby-Taarbæk Kommune • Socialforskningsinstituttet • Socialforvaltningen, Århus Kommune • Socialministeriet • Socialpædagogernes Landsforbund (SL) • Socialt Udviklingscenter • Sociologisk Analyse - Epinion A/S • Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling • Storstrøms Amt, Uddannelses- Udviklings- og Forskningsafdelingen, Social- og Psykiatريفorvaltningen • Styrelsen for Social Service • Sygeplejeskolen i Århus • Sønderjyllands Amt, Sundhedsafdelingen • Udviklingscenter for Specialrådgivning • UdviklingsForum • Udviklingssekretariatet, Hørsholm Kommune • Undervisningsministeriet • UNI-C, Statistik og Analyse • Viborg Amt, Social- og Psykiatريفorvaltningen • Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte • Voksen Pædagogisk Center, Københavns Kommune • Ældreområdet, Purhus Kommune • Økonomistyrelsen • Århus Amts Service- og kvalitetskontor